ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΙΜΠΕΛΟΜΟΥΣΕΙΟΥ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ

ΕΤΟΣ ΚΖ'.

ΑΡΙΘ. 26

ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 29 ΙΟΥΝΙΟΥ 1907

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ..... 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Στρωμνίτσης ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιγραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐπίκαιρα γράμματα — Ἔκθεσις μητροπολίτου Σερβίων καὶ Κοζάνης — Σχολείων τελεταί — Τὸ πρωτεῖον τοῦ Πέτρου καὶ Πάπα.

ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἔκθεσις Μητροπολίτου Μογλενῶν

Παναγιώτατε καὶ Θειότατε Δέσποτα,

Ἔχω ὑπ' ὄψει σεπτὸν πατριαρχικὸν γράμμα ὑπ' ἀριθμὸν 3374 καὶ ἡμερομηνίαν 14 Μαΐου ἐ. ἔ., ὅπερ περιῆλθεν εἰς χεῖράς μου τὴν 30 τοῦ ἰδίου καὶ δι' οὗ ζητοῦνται καὶ παρ' ἐμοῦ πληροφορίαι περὶ τινων ἐπεισοδείων διαλαμβανομένων ἐν τῷ ἐγκλείστως ἀποσταλέντι μοι ἐν ἀντιγράφῳ μεταφράτεως σημειώματι καὶ ἀναφερομένων πρός τινας τῶν ἐν τῇ Νομαρχίᾳ Θεσσαλονίκης κατοικούντων βλαχοφώνων.

Εἰς ἀπάντησιν γνωρίζω εὐσεβάστως τῇ Ὑ. Θ. Π., ὅτι τὰ ἐπεισόδια ταῦτα οὐδεμίαν ἔχουσι σχέσιν μετὰ τῶν βλαχοφώνων κατοίκων τῆς ἐν τῇ ρηθείσῃ Νομαρχίᾳ περιφερείας τῆς ταπεινῆς μου ἐπαρχίας καὶ ὅτι οὐδεμίαν ἀπολύτως ἔχω περὶ αὐτῶν γνῶσιν· ἀλλ' ἐκ τούτων λαμβάνων ἀφορμήν, παρακαλῶ τὴν Ὑ. Θ. Π. ὅπως ἐπιτρέψῃ μοι ἵνα ἐκφράσω τὴν λύπην καὶ ἀγανάκτησίν μου καὶ ῥίξω κραυγὴν διαμαρτυρίας ἐπί τισι γενικαῖς ἐκφράσεσι τοῦ σημειώματος εἰς τὰ καίρια τὸ ἀρχιερατικὸν γόητρον θιγούσας. Ἐν τῷ σημειώματι λέγεται, Πανιερώτατε, ὅτι «ἡ θέσις τῶν ἐν τῇ Νομαρχίᾳ Θεσσαλονίκης βλάχων καθίσταται ὁσημέραι δεινοτέρα ἕνεκα τῆς πρωτοφανοῦς θρασύτητος τῶν Μητροπολιτῶν» .... καὶ κατωτέρω ὅτι «αἱ καταδιώξεις, ἃς ὑφίστανται οἱ βλάχοι τῶν προρρηθέντων τμημάτων φονεροῦσιν ἐν μέρει τὸ σύστημα, οὗτινος χρῆσις γίγνεται σχεδὸν πανταχοῦ, τῇ διατυγῇ καὶ τῇ προστασίᾳ τῶν Ὀρθοδόξων Μητροπολιτῶν ....

Ὁποία τερατώδης διαστροφὴ τῆς ἀληθείας! ὁποία ἀπροκάλυπτος χρῆσις παχυλῶν ψευδῶν καὶ εἰλεχθῶν συκοφαντιῶν! Αἱ ἐκφράσεις αὗται τοῦ σημειώματος ὑπομιμνήσκουσί μοι, Πανιερώτατε, τὴν γνώμην, ἣν ἄλλοτε οἵτε ἰθύνοντες καὶ σύμπασα σχεδὸν ἡ Εὐρώπη εἶχον περὶ τῶν Ἀρχιερέων προκειμένου περὶ τῶν βουλγαροφώνων χωρίων καὶ ἣν πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ἡ Α. Ἐξ. ὁ γενικὸς ἐπόπτης Χιλμῆ πασᾶς σαφῶς καὶ ἀπε-

ριφράστως ἐδήλωσε τῷ σεβ. Μητροπολίτῃ Θεσσαλονίκης, ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τοῦ ὑπὸ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας πρὸς τὰς ἱερὰς Μητροπόλεις κοινοποιηθέντος ἀντιγράφου γράμματος ὑπὸ ἡμερομηνίαν 17 Μαρτίου 1904 τῆς Α. Σ. ἐν ᾧ ἀναφέρονται καὶ οἱ ἑξῆς λόγοι τῆς Α. Ἐξ. «δέον νὰ γνωρίζωμεν ὅτι μέχρις ἐσχάτων ἐν Εὐρώπῃ ἐπεκράτει ἡ ἰδέα καὶ ἡ πεποίθησις ὅτι οἱ Ὀρθόδοξοι Ἀρχιερεῖς διὰ τῶν ὀργάνων αὐτῶν καὶ διὰ ποικίλων μέσων ἐξηνάγκαζον τὰ βουλγαρόφωνα χωρία ἄκοντα νὰ μένωσιν ἐν τῇ Ὀρθοδοξίᾳ καὶ νὰ ἀναγνωρίζωσι τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ ὅτι ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ καὶ πεποιθήσει ταύτῃ ἅπαντα τὰ εὐρωπαϊκὰ κράτη .... ἐξαιρέσει τῆς Ἰταλίας, δυσμενῆ εἶχον τὴν γνώμην καὶ προαίρεσιν πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον». Ἡ δὲ ρωμουνικὴ προπαγάνδα, γνωρίζουσα πάντα ταῦτα καὶ λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ ἐπικράτησις τῆς τοιαύτης περὶ τῶν Ἀρχιερέων παντάπασιν ἐσφαλμένης γνώμης ὀφείλεται εἰς τὸ ἐν χρήσει ὑπὸ τοῦ βουλγαρικοῦ Κομιτάτου σύστημα ἐνεργείας, ἤρξατο καὶ αὕτη συνεργαζομένη ἄλλως τε καὶ ἀπὸ κοινοῦ μετ' ἐκείνου, ἵνα τὸ αὐτὸ πρόγραμμα ἐνεργείας θέτῃ εἰς ἐφαρμογήν, διαστρέφουσα πάντοτε τὴν ἀλήθειαν τῶν πραγμάτων, πλεῖστα ὅσα ψεύδη καὶ συκοφαντίας ἑκάστοτε μηχανωμένη, ἐπιρρίπτουσα ἐπὶ τοὺς Ἀρχιερεῖς τῶν πάντων τὴν εὐθύνην καὶ, ἐν γένει, πειρωμένη ποικιλοτρόπως ὅπως ἐπισκιάσῃ τὰς ἀποτροπαίους καὶ εἰλεχθεῖς αὐτῆς ἐνεργείας καὶ ἐγκληματικὰς καὶ κακούργους πράξεις.

Καὶ ἀληθὲς μὲν ὅτι φαίνεται ἐπιτυχοῦσα μέχρι τοῦδε ἐν τοῖς ὀπισθοβούλοις αὐτῆς διαβήμασι καὶ μυσαραῖς καὶ ἐγκληματικαῖς ἐνεργείαις· ἀλλ' ἐὰν οἱ περὶ τούτων ἐνδιαφερόμενοι θελήτωσιν ἀμερολήπτως καὶ ἐν πάσῃ εἰλικρινείᾳ καὶ ἀκεραιότητι νὰ ἐξετάσωσι τὰ πράγματα, οὐδεμία ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι, ὡς ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων πεισθέντες ἠναγκάσθησαν νὰ μεταβάλωσιν ἣν πρότερον εἶχον ἐσφαλμένην γνώμην περὶ τῶν ἐν τοῖς βουλγαροφώνοις χωρίοις λαμβανόντων χώραν, καθ' ἃ βεβαιοῖ καὶ ἡ Α. Ἐξ. ὁ γενικὸς ἐπόπτης, ὡς λέγεται καὶ ἐν τῷ προμνησθέντι γράμματι τοῦ σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης ὅτι «αἱ κρατοῦσαι ἰδέαι καὶ πεποιθήσεις καὶ συνεπῶς αἱ διαθέσεις τῆς Εὐρώπης μετεβλήθησαν ὑπὲρ ἡμῶν πεισθείσης ὅτι οὐχὶ οἱ Ὀρθόδοξοι Ἀρχιερεῖς εἰσὶν οἱ πιέζοντες τοὺς κατοίκους, ἀλλ' οἱ Βούλγαροι, οἵτινες καὶ μέχρι φόνου προβαίνουσι ὅπως ἐξαναγκάσωσιν αὐτοὺς εἰς ἀποσκίρτησιν ἀπὸ τῆς θρησκείας καὶ Ἐκκλησίας των», παρομοίως θέλουσι πεισθῇ καὶ περὶ τῶν ἐν τοῖς βλαχοφώνοις χωρίοις γιγνομένων, ὅτι οὐχὶ τῇ διαταγῇ καὶ προστασίᾳ τῶν Ὀρθοδόξων Μητροπολιτῶν, ὡς ἀναφέρει τὸ σημείωμα, ταῦτα λαμβάνουσι χώραν, ἀλλὰ τοὐναντίον ὅλως τῇ δικταγῇ καὶ προστασίᾳ τῆς ρωμουνικῆς προπαγάνδας ἐν συμπράξει μετὰ τοῦ βουλγαρικοῦ Κομιτάτου, ὅπως καταναγκαστικῶς ἐπιβληθῇ εἰς τὸν κουτσοβλαχικὸν πληθυσμόν, ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ἐξασκουμένου παντοιοτρόπως ἐπ' αὐτοῦ καὶ κατὰ τῶν ἀγαθῶν του τρόμου, ἡ κατάπνιξις τοῦ ἐθνικοῦ καὶ θρησκευτικοῦ αὐτοῦ φρονήματος καὶ διὰ τῆς βίας ταχθῇ οὗτος ὑπὸ τὴν ρωμουνικὴν σημαίαν.

Περὶ τῆς ἀληθείας τῶν λεγομένων μου αὐτὰ τὰ πράγματα μονονουχὶ φωνὴν ἀφιᾶσι. Ἐν τῇ Νομαρχίᾳ Θεσσαλονίκης, Παναγιώτατε, περὶ τῶν βλαχοφώνων κατοίκων τῆς ὁποίας καὶ πρόκειται ὁ λόγος, περιλαμβάνονται ἐν τῇ ταπεινῇ μου ἐπαρχίᾳ τὰ ἑξῆς 7 βλαχόφωνα χωρία· Ὀσσάνη, Λειβάδεια, Λούμνιτσα, Περισλαβ, Λούγκουντσα, Κοῦπα καὶ Χούμα. Πάντων τῶν χωρίων τούτων ἀνεξαιρέτως οἱ κάτοικοι μέχρι λήγοντος τοῦ ἔτους 1898 ἐνέμενον στερρῶς εἰς τὸ πάτριον φρόνημα καὶ ἦσαν τέκνα γνήσια καὶ πιστὰ τῆς Μητρὸς ἡμῶν Ἐκκλησίας. Τὴν ἀλήθειαν ταύτην οὐδεὶς δύναται νὰ διαμφισβητήσῃ. Τοῦ γεγονότος δὲ τούτου ὄντος ἀναμφισβητήτου, τίνος ἆρά γε τῇ διαταγῇ καὶ προστασίᾳ ἤρξαντο ἐπιτελούμεναι καὶ παρὰ τοῖς κατοίκοις τῶν χωριων τούτων αἱ δολοφονίαι ἀπὸ τοῦ ρηθέντος ἔτους 1898 καὶ ἐξακολουθοῦσι δυστυχῶς διαπραττόμεναι εἰσέτι αἵ τε δολοφονίαι καὶ αἱ παντοῖαι ἄλλαι βιαιοπραγίαι; Οὕτως ἐν τοῖς ἄνωθι χωρίοις ἐφονεύθησαν κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν οἱ ἑξῆς Ἕλληνες Ὀρθόδοξοι χριστιανοὶ κάτοικοι αὐτῶν.

1]	1898	Σεπτεμβρ.	10	ἐφονεύθη	ὁ Δούτσιος Παπανῶρ	ἐκ Περισλὰβ	πρόκριτος
2]	»	Ὀκτωβρίου	15	»	Χρῆστος Στεφάνου	» »	»
3]	1899	Ἰουλίου	22	»	Ἴτσος Χρήστου	» »	ἀρχιερατικὸς ἐπίτροπος
4]	»	Ὀκτωβρίου	28	»	Βοῦλτσος Πέτρου	» Κούπας	πρόκριτος
5]	1902	Ἰουλίου	27	»	Ἰὼβ Κεχαγιᾶς	ἐξ Ὀσσάνης	»
6]	»	»	»	»	Ἰωάννης Σόφτσης	» »	»
7]	»	»	»	»	Διονύσιος Δῖος Ἀθανασίου	» »	»
8]	»	»	»	»	Πέτρος Στοΐκου	» »	»

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова

9]	1903	Ἰανουαρίου	31	ἐφονεύθη	Πέτρος Στόικου	ἐκ	Χούμας	ποιμὴν
10]	»	»	»	»	Ἀθανάσιος Νόλιος	»	»	»
11]	»	»	»	»	Χρῆστος Σμίλκος	»	»	»
12]	»	Ἰουνίου	3	»	Γεώργιος Βλάϊκος	»	Λουμπνίτσης	πρόκριτος
13]	»	»	»	»	Βασίλειος Βλάϊκος	»	»	»
14]	»	Αὐγούστου	10	»	Νικόλαος Οἰκονόμου	»	Λειβαδείων	»
15]	1904	Φεβρουαρ.	3	»	Παπᾶ Γεώργιος Τάντσης	»	Λουμπνίτσης	ἱερεύς
16]	»	Μαρτίου	6	»	Τάσος Μακρῆς	ἐξ	Ὀσσάνης	ποιμὴν
17]	»	»	»	»	Ζῶβος Ἀθανασίου	»	»	»
18]	»	Ἀπριλίου	5	»	Δημήτριος Ρούντας	»	»	πρόκριτος
19]	»	Μαΐου	15	»	Στεφανος Πρώσου	ἐκ	Κούπας	»
20]	»	Σεπτεμβρ.	28	»	Σίμος Χρήστου	ἐξ	Ὀσσάνης	»
21]	»	Νοεμβρίου	2	»	Μαρία Παπᾶ Στογιάννου	ἐκ	Λουγκούτσης	πρεσβυτέρα
22]	»	»	2	»	Νικόλαος Ρογκότης	»	»	πρόκριτος
23]	»	»	2	»	Γεώργιος Ν.	»	»	τετραετὴς παῖς
24]	»	»	16	»	Γκιόσες Γεωργίου	ἐξ	Ὀσσάνης	πρόκριτος
25]	»	Δεκεμβρ.	14	»	Γόσος Γεωργίου	»	»	»
26]	1905	Ἰουλίου	24	»	Νικόλαος Μήτρου Μπέλας	ἐκ	Λειβαδείων	ἀρχιποιμὴν
27]	»	Αὐγούστου	21	»	Κώνστας Στεργ. Κολέρδας	»	»	»
28]	»	»	21	»	Νούσιος Μόνας	»	»	ποιμὴν
29]	»	»	26	»	Στυλιανὸς Δ. Μπαρτζᾶς	»	»	»
30]	»	»	26	»	Κώνστας Δημ. Μπαρτζᾶς	»	»	»
31]	»	Ὀκτωβρ.	3	»	Φώτης Πασιώτας	»	»	ἀρχιποιμὴν
32]	»	»	3	»	Τάσος Πάσικας	ἐκ	Λειβαδείων	ποιμὴν
33]	»	»	5	»	Στέργιος Δ. Μπόρτζας	»	»	ἀρχιποιμὴν
34]	»	»	10	»	Γιάγκος Μπαρμπόσκας	»	»	ποιμὴν
35]	1906	Μαρτίου	2	»	Στέφανος Παπαστεφάνου	»	Λουμπνίτσης	πρόκριτος
36]	»	»	10	»	Χρῆστος Πέτρου	»	Λουγκούτσης	»
37]	»	Ἀπριλίου	22	»	Ἰωάννης Κ. Σαραμαντᾶς	»	Λειβαδείων	ποιμὴν
38]	»	Μαΐου	8	»	Γεώργιος Γεωρτζέκος	»	Λουμπνίτσης	»
39]	»	Ἰουνίου	15	»	Γεώργιος Τέγου	»	Λειβαδείων	»
40]	»	»	15	»	Μιχαὴλ Κωνσταντίνου	»	»	»
41]	»	Αὐγούστ.	20	»	Γεώργιος Στεργίου	»	»	»
42]	»	»	20	»	Νικόλαος Κωνσταντίνου	»	»	»
43]	»	»	27	»	Μιχαὴλ Τζιζάρης	»	»	»
44]	»	Σεπτ. 13	ἐδηλητηριάσθη		Παπᾶ Χρῆστος	ἐξ	Ἠπείρου	ἡγούμ. τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ παρὰ τὴν Ὀσσάνην
45]	»	Ὀκτωβρ. 31	ἐφονεύθη		Δημήτριος Γεωργίου	ἐξ	Ὀσσάνης	γεωργός

Ἐκτὸς δὲ τῶν φόνων τούτων καὶ ἑτέρων 20 καὶ πλέον λαβόντων χώραν τραυματισμῶν ἄλλων προσώπων, ἰαθέντων ἀκολούθως, οἱ κάτοικοι τῶν ῥηθέντων χωρίων ἤρξαντο ὑφιστάμενοι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1898 καὶ παντοίας ἄλλας κακώσεις, ληστεύσεις καὶ βιαιοπραγίας, ἃς συντομίας ἕνεκεν παραλείπω, ἀναφέρων μόνον διὰ τὸ μέγεθος τῆν πυρπόλησιν τῆς ἐν Λειβαδίοις οἰκίας μετὰ τῶν παραρτημάτων αὐτῆς, ἀξίας ὑπὲρ τὰς 600 λίρας, τοῦ Μιχαὴλ Χατζηβρέτα ἐμπόρου αὐτόθεν, φιλογενεστάτου, ὅστις ἔκτοτε ἐκπατρισθεὶς διαμένει ἐν Γενιτσοῖς, γενομένην τῇ 1 Μαΐου 1904, τὴν σφαγὴν 500 προβάτων μετὰ ἄλλων κλοπῶν τοῦ Νικολάου Μήτρου Μπέλλη ἐκ Λειβαδείων, ἀφωσιωμένου τέκνου τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, λαβοῦσαν χώραν τῇ 24 Ἰουλίου 1905, τὴν διαρπαγὴν 900 ὅλων προβάτων τοῦ πιστοτάτου εἰς τὰ πάτρια Γεωργίου Δ. Μπέλλη ἐκ Λειβαδείων ἐπισυμβᾶσαν τῇ 14 Ἰουνίου 1906 ὡς καὶ τὴν κατὰ τὸν λήξαντα μῆνα (31 Μαΐου 1907) λαβοῦσαν χώραν ληστείαν καὶ παντελῆ ἐκγύμνωσιν 47 ὅλων πιστῶν τῇ Μητρὶ Ἐκκλησίᾳ οἰκογενειῶν ποι-

μένων τοῦ χωρίου ἐπίσης «Λειβάδεια» γενομένην καθ' ὁδὸν τῶν μὲν 40 μεταξὺ Γενιτσῶν καὶ Λειβαδείων τῶν δὲ 7 μεταξὺ Γουμέντσης καὶ Λειβαδείων. Ἀποτέλεσμα δὲ τῶν δολοφονιῶν καὶ τῶν παντοίων ἄλλων βιαιοπραγιῶν ἐπὶ τῶν κατοίκων τῶν χωρίων τούτων ὑπῆρξεν ἡ ἀναγκαστικὴ μεταβολὴ τοῦ θρησκευτικοῦ καὶ ἐθνικοῦ φρονήματος αὐτῶν καὶ ἡ συγκρότησις, συνεπῶς, καὶ ἐν αὐτοῖς τὸ μὲν ἐξαρχικῶν κοινοτήτων ὡς ἐν Ὀσσάνῃ καὶ Λουγκούτσῃ τὸ δὲ ρουμουνικῶν κοινοτήτων, οἷαι ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ γνωστοῦ αὐτοκρατορικοῦ ἱραδὲ ὑπάρχουσιν ἤδη ἐν ἅπασι τοῖς εἰρημένοις ἐν τῇ νομαρχίᾳ Θεσσαλονίκης βλαχοφώνοις χωρίοις τῆς ταπεινῆς μου ἐπαρχίας, τρανὸν καὶ ἀρίδηλον ἅμα τεκμήριον ἀποτελοῦσαι, τῆς ἀπὸ κοινοῦ συμπράξεως Ρουμουνικῆς προπαγάνδας καὶ βουλγαρικοῦ κομιτάτου, ὧν ἡ θερμὴ συνεργασία καὶ συμμαχία διὰ μυριοστὴν φορὰν ἀπεδείχθη καὶ ἐκ τῆς ἀποφάσεως, ἣν τὸ ἐν Θεσσαλονίκῃ ἔκτακτον δικαστήριον ἐξέδωκε τὸν παρελθόντα μῆνα (9 Μαΐου ἐ. ἔ.) δικάζον τὸν ἐξ Ὀσσάνης (ἐκ τῶν ἄνωθι εἰρημένων βλαχοφώνων χωρίων τῆς ἐπαρχίας μου) ρωμουνίζοντα διδάσκαλον Παρπούρ μετὰ ἑτέρων 10 ρωμουνιζόντων συντρόφων αὐτοῦ κατηγορουμένων ὡς ὑποθαλπόντων βουλγαρικὰς συμμορίας ἐν τῇ περιφερείᾳ των καὶ ἐξ ὧν οἱ 4 ὀνόματι Ἀβραὰμ Ζέκου, Γόνος Σκλίτου, Βίτη Στόγιου καὶ Μ. Πέτκου κατεδικάσθησαν εἰς 8 ἐτῶν δεσμά, ἅτε ἀποδειχθέντος ὅτι ὁ πρῶτος ἦτο ταμίας τοῦ κομιτάτου ἐν Ὀσσάνῃ, ὁ δεύτερος ὁδηγὸς τῶν συμμοριτῶν, ὁ τρίτος εἰσπράκτωρ καὶ ὁ τέταρτος λησταποδόχος.

Λαμβανομένων λοιπὸν ὑπὸ σπουδαίαν ὄψιν τῶν ἀνωτέρω, Πναγιώτατε, ὅτι, τοὐτέστι, πάντες ἀνεξαιρέτως οἱ κάτοικοι τῶν εἰρημένων ἐν τῇ Νομαρχίᾳ Θεσσαλονίκης βλαχοφώνων χωρίων τῆς ταπεινῆς μου ἐπαρχίας ἦσαν τέως τέκνα γνήσια καὶ πιστὰ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας καὶ ἐνέμενον ἀκραδάντως εἰς τὸ πάτριον φρόνημα καὶ ὅτι ἡ ὕπαρξις ἤδη ἐν ἅπασι τοῖς ρηθεῖσι βλαχοφώνοις χωρίοις ρωμουνιζόντων τυγχάνει ἀπόρροια καὶ ἀποτέλεσμα τῶν ἐν αὐτοῖς διαπραχθεισῶν δολοφονιῶν καὶ λοιπῶν βιαιοπραγιῶν, τίνος ἆρά γε τῇ διαταγῇ καὶ προστασίᾳ ἐξάγεται λογικῶς ὅτι ἐγένοντο καὶ ἐξακολουθοῦσιν, ὡς μὴ ὤφειλε, γινόμεναι αἱ δολοφονίαι καὶ λοιπαὶ βιαιοπραγίαι αὗται; τῇ διαταγῇ ἆρά γε καὶ τῇ προστασίᾳ τῶν Ὀρθοδόξων Μητροπολιτῶν, ὡς ἀναφέρει τὸ σημείωμα, ἢ τῇ διαταγῇ καὶ προστασίᾳ τῆς ρωμουνικῆς προπαγάνδας πειρωμένης παντοιοτρόπως ὅπως τοὺς εἰς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν πιστῶς ἀφοσιωμένους καὶ τὸ πατροπαράδοτον ἔχοντας φρόνημα βλαχοφώνους κατοίκους τῶν χωρίων τούτων ἐξαναγκάσῃ εἰς τὴν κατάπνιξιν τοῦ ἐμφύτου καὶ ἀληθοῦς αὐτῶν ἐθνικοῦ καὶ θρησκευτικοῦ φρονήματος καὶ διὰ τῆς βίας οὕτω ὑπαγάγῃ καὶ τάξῃ ὑπὸ τὴν ρωμουνικὴν σημαίαν;

Καὶ μήπως ἂν μὲν ἐλάμβανον χώραν ἐν τοῖς βλαχοφώνοις τούτοις χωρίοις οἱ φόνοι, οἱ ἐμπρησμοί, αἱ διαρπαγαί, αἱ δηώσεις καὶ παντοῖαι ἄλλαι βιαιοπραγίαι θὰ ὑπῆρχον σήμερον ἐν αὐτοῖς ρωμουνίζοντες; Ὄχι, παντελῶς, Πναγιώτατε. Ἐὰν σήμερον ὑπάρχει ρωμουνισμὸς ἐν Καρατζόβᾳ ὀφείλεται οὗτος εἰς τοὺς ἄνωθι μνημονευομένους 45 φόνους τῶν κυριωτέρων Ἑλλήνων, εἰς τὰς ἐπιτελεσθείσας παντοίας καταπιέσεις καὶ κακουργίας τῶν ρωμουνοβουλγαρικῶν συμμοριῶν, αἵτινες, κατὰ τὰ πρῶτα ἴδιά ἔτη τῆς εἰς τὸ τμῆμα τοῦτο ἐμφανίσεως αὐτῶν, ἀνενόχλητοι ὅλως ἐκακούργουν ἐν πάσῃ ἀνέσει καὶ ἀσφαλείᾳ καὶ ἐν πλήρει, τὸ πλεῖστον, ἡμέρᾳ. θύουσαι καὶ ἀπολύουσαι πᾶν τὸ προστυχόν, καὶ εἰς τὸν ἐξαναγκασμὸν πλήθους ἐκ τῶν κατοίκων τῶν χωρίων τούτων ὅπως ἐκπατρισθῶσιν, ἵνα δυνηθῶσι νὰ διατηρήσωσιν ἀκέραιον καὶ ἀλώβητον τὸ θρησκευτικὸν καὶ ἐθνικὸν αὐτῶν φρόνημα καὶ ζήσωσι ὡς Ἕλληνες χριστιανοί. Ἔναυλος εἰσέτι, Πναγιώτατε, ἠχεῖ εἰς τὰ ὦτά μου ἡ φωνὴ τῶν κατοίκων τῶν χωρίων τούτων, οἵτινες κατὰ τὴν παρ' αὐτοῖς περιοδείαν μου ἄλλοι μὲν κρύφα ἄλλοι δὲ γεγονυῖα τῇ φωνῇ μοι ἔλεγον «ἀπαλλάξατέ μας ἀπὸ τῶν σπαρακτικῶν ὀνύχων καὶ τῶν δολοφονικῶν καὶ κακούργων χειρῶν τῆς ρωμουνικῆς προπαγάνδας καὶ τοῦ βουλγαρικοῦ Κομιτάτου καὶ εἴμεθα καὶ θὰ εἴμεθα γνήσιοι Ἕλληνες ὀρθόδοξοι χριστιανοί»· εἶναι δὲ αὕτη φωνὴ ἐκ τῶν μυχίων ἐξερχομένη πάντων τῶν κατοίκων τῶν χωρίων τούτων, ἐξαιρουμένων τῶν μισθίων καὶ ἀργυρωνήτων ὀργάνων τῆς ρωμουνικῆς προπαγάνδας. Ἐὰν ὑπάρχῃ σήμερον Πναγιώτατε, ρωμουνισμὸς ἐν Καρατζόβᾳ, τὸ συγκρατοῦν τὸ ψευδὲς τοῦτο κατασκεύασμα εἶναι τὸ ἄφθονον χρυσίον τῆς ρωμουνικῆς προπαγάνδας καὶ τὰ ποικίλα ἐκβιαστικὰ μέσα, ἅτινα τίθενται ἑκάστοτε εἰς ἐνέργειαν καὶ κατὰ τῶν ὑποτεταγμένων φόβῳ καὶ κατὰ τῶν πιστῶν εἰς τὰ πάτρια ἐμμενόντων Ἑλλήνων ὀρθοδόξων κατοίκων ὑπὸ τῶν διαφόρων τῆς ρωμουνικῆς προπαγάνδας πρακτόρων καὶ ἀργυρωνήτων ὀργάνων καὶ τῶν, ἐν συνεννοήσει καὶ συμπράξει μετ' αὐτῶν διατελουσῶν, ρωμουνοβουλγαρικῶν συμμοριῶν, αἵτινες διατελοῦσιν, ὡς μὴ ὤφειλεν, ὑφιστάμεναι εἰσέτι εἰς τὸ τμῆμα τῆς Καρατζόβας καὶ λυμαινόμεναι αὐτό.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐξάγεται ἀριδήλως, Πναγιώτατε, ὅτι αἱ φωνασκίαι τῆς ρωμουνικῆς προπαγάνδας, ὅτι

δῆθεν πιέζονται καὶ ποικιλοτρόπως καταδιώκονται οἱ πελάται αὐτῆς, αὐτόχρημα τυγχάνουσι ψεῦδος καὶ συκοφαντία, μόνον ἐλατήριον καὶ σκοπὸν ἔχουσαι τὴν συγκάλυψιν τῶν ἰδίων αὐτῆς ἀνοσιουργημάτων καὶ κακουργιῶν καὶ τὴν ἐξαπάτησιν συνεπῶς τοῦ δημοσίου· ἀλλ' ἐὰν οἱ περὶ τῆς καθ' ἡμᾶς χώρας ἐνδιαφερόμενοι καὶ εἴτε ἐν ἀγνοίᾳ καὶ ἁπλότητι διατελοῦντες, εἴτε ἐν ἐπιγνώσει καὶ ἀπὸ σκοποῦ ἀμβλυωποῦντες, πειθόμενοι ταῖς φωνασκίαις τῆς ρωμουνικῆς προπαγάνδας, θελήσωσιν, ἀποβαλόντες τὸν πέπλον τῆς φενάκης καὶ ἀπάτης καὶ κατοχυρωσάμενοι τοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ τοῦ φακοῦ τῆς ἀληθείας καὶ εἰλικρινείας, ἀμερολήπτως νὰ ἐξετάσωσι τὰ πράγματα, οὐδεμία ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι, ὡς περὶ τῶν βουλγαροφώνων χωρίων προκειμένου ἠναγκάσθησαν νὰ ὁμολογῶσιν ὅτι οὐχὶ οἱ ὀρθόδοξοι Ἀρχιερεῖς εἰσὶν οἱ πιέζοντες τοὺς βουλγαροφώνους ἀλλὰ τὸ κακοῦργον βουλγαρικὸν Κομιτᾶτον, παρομοίως θέλουσιν ἐκ τῶν πραγμάτων πεισθῆ, ὅτι καὶ ἐν τοῖς βλαχοφώνοις χωρίοις οὐχὶ οἱ ὀρθόδοξοι ἀρχιερεῖς εἰσὶν οἱ πιέζοντες τοὺς κατοίκους αὐτῶν, ἀλλὰ τὰ μυσαρὰ καὶ κακοῦργα ὄργανα τῆς ρωμουνικῆς προπαγάνδας, ὅτι οὐχὶ τῇ διαταγῇ καὶ προστασίᾳ τῶν Ἑλλήνων Μητροπολιτῶν ἀλλὰ τῇ διαταγῇ καὶ προστασίᾳ τῆς ρωμουνικῆς προπαγάνδας ἐν συμπράξει μετὰ τοῦ βουλγαρικοῦ Κομιτάτου λαμβάνουσι χώραν ἐν τοῖς βλαχοφώνοις χωρίοις τὰ ποικίλα ἀνοσιουργήματα καὶ αἱ παντοειδεῖς καταδιώξεις καὶ βιαιοπραγίαι, αἵτινες καὶ μέχρι φόνου προβαίνουσιν ὅπως ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ἐξασκουμένου παντοιοτρόπως ἐπὶ τῶν βλαχοφώνων καὶ κατὰ τῶν ἀγαθῶν αὐτῶν τρόμου, ἐπιτευχθῇ ἡ κατάπνιξις τοῦ ἀληθοῦς αὐτῶν ἑλληνικοῦ φρονήματος, ἡ διάρρηξις τῶν σχέσεων καὶ μονονουχὶ ἡ ἀποσκίρτησις ἀπὸ τῆν γαλουχησάσης αὐτοὺς Μητρὸς ἡμῶν Ἐκκλησίας, ἡ συνταύτισις τῶν σκέψεων, βλέψεων καὶ ἐπιθυμιῶν αὐτῶν μετὰ τῶν τῆς ρωμουνικῆς προπαγάνδας καὶ ἡ βίᾳ οὕτω ὑπαγωγὴ καὶ κατάταξις αὐτῶν ὑπὸ τὴν ρωμουνικὴν σημαίαν.

Αὕτη εἶναι Πανιερώτατε, γυμνὴ ἡ ἀλήθεια, πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ὁποίας καὶ ἄλλα πολλὰ δύναταί τις νὰ εἴπῃ ἀλλ' ἅλις νομίζω καὶ τούτων παντὶ εὖ φρονοῦντι καὶ ἀμερολήπτῳ κριτῇ.

Ἐπὶ τούτοις κτλ.

Ἐν Φλωρίνῃ 11 Ἰουνίου 1907.

† ὁ Μογλενῶν ΑΝΘΙΜΟΣ

Ἔκθεσις Μητροπολίτου Σερβίων καὶ Κοζάνης

Ἐκ Βελβενδοῦ βλέπουσιν οἱ ἀναγνῶσται ἡμῶν δημοσιευόμενα τὰ κατὰ τὴν ἐνσκήψασαν ἐκεῖ θερμηνίαν, πάντες δ' ὅσοι ἔχουσι καὶ ἄλλοθεν εἰδήσεις θετικὰς, θέλουσιν ἐπιτελέσει τὸ πρὸς τὸ δημόσιον καθῆκον αὐτῶν. Ἀλλ' οἱ ὁμογενεῖς πάντες, ὧν τὰ εὐγενῆ συναισθήματα τεκμηριοῦνται συνεχῶς ἐν ὁμοίαις φυσικαῖς συμφοραῖς, προσδοκῶμεν καὶ κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην ν' ἀποδείξωσιν ὅτι γινώσκουσι τὸ πρὸς τὴν θλιβομένην καὶ δοκιμαζομένην ὑπὸ συμφορῶν ἀνθρωπότητα καθῆκον. Οὐδεμίαν βεβαίως ἔχουσι πρὸς τοῦτο παρορμήσεων ἀνάγκην. Ἐλπίζομεν ὅθεν ὅτι θέλουσι φανῇ οἷοι πάντοτε.

Ἐπίσης ἀπὸ τῆς σεβ. αὐτοκρατορικῆς κυβερνήσεως ἀπεκδεχόμεθά τινα συνδρομὴν, ἢ τοὐλάχιστον ἄφεσίν τινα τῶν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη πληθυνθέντων φόρων τῶν δημοσιακῶν ἔργων, διότι τοῦτο ζητοῦσιν οἱ παθόντες, ὧν αἱ εἰς κτήματα καὶ γεννήματα περιουσίαι κατεστράφησαν. Ἀπαιτοῦνται δ' αἱ διάφοροι αὗται συνδρομαί. Ἡ ἱερὰ Σύνοδος συνέστησεν εἰς τὸ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβούλιον ἵνα ψηφισθῇ ποσόν τι πρὸς συνδρομὴν τῶν ζημιωθέντων ὁμογενῶν, ὧν τὰς ζημίας ἡ αὐτοκρ. κυβέρνησις δύναται νὰ μάθῃ δι' εἰδικῆς ἐπιτροπείας· ἀλλ' ἀπαιτοῦνται ἀρκετὰ καὶ τοῦτο πρὸς προσωρινὴν τῶν παθόντων βοήθειαν. Τῆς ἐπιστολῆς τὰ κυριώτερα μέρη ἔχουσιν οὕτω:

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Ἑτοιμαζόμενος ἀπελθεῖν διὰ τὰ αὐτόθι, ἔλαβον ἀπαισίαν ἀγγελίαν ἐκ τῆς κωμοπόλεως Βελβενδοῦ τῆς ταπεινῆς μου παροικίας ἀπαιτοῦσαν τὴν εἰς τὰ ἐκεῖ ἐσπευσμένην μετάβασίν μου, ὅπερ καὶ ἔπραξα. Μεταβὰς δ' ἐκεῖ ἀπροσδοκήτως ὅλως εὑρέθην πρὸ ἀπροόπτου καὶ ὀλεθρίου συμβάματος συγκινοῦντος καὶ τοῦ μᾶλλον ἀτέγκτου τὴν καρδίαν.

Ἡ κωμόπολις αὕτη ἀποτελουμένη ἐξ ὀκτακοσίων περίπου οἰκιῶν κεῖται ὑπὸ τὴν ὑπώρειαν τῶν Πιερίων ὀρέων, ἀφ' ὧν πηγάζει ποτάμιόν τι κατερχόμενον ἀποτόμως καὶ διερχόμενον ἐγγύτατα αὐτῆς καὶ ἐκβάλλον εἰς τὸν οὐ μακρὰν ἐπίσης ταύτης διερχόμενον Ἀλιάκμονα. Τὴν παρελθοῦσαν Τρίτην 5 τοῦ ὁδεύοντος μηνὸς περὶ ὥραν τρίτην π.μ. ἀρξαμένης ραγδαιοτάτης

βροχῆς ἐπλημμύρησε τὸ ρηθὲν ποτάμιον ἕνεκα τοῦ ἐπισυμβάντος ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῶν εἰρημένων ὀρέων τυφῶνος καὶ κατέκλυσε διὰ τῶν ὑδάτων αὐτοῦ ἅπασαν τὴν ὑπερθεν τῆς κωμοπόλεως πεδιάδα, ἔνθα κατέστρεψαν κήπους, ἐκριζώσαντα δένδρα ὀπωροφόρα, συκομωρέας καὶ λοιπὰ καὶ καταστρέψαντα ἀγροὺς ἑτοίμους πρὸς θερισμὸν καὶ παρασύραντα δράγματα καὶ πᾶν τὸ προστυχὸν καὶ μεταβαλόντα τούτους εἰς πραγματικὰ ὄρη διὰ τῆς συσσωρεύσεως ἰλύος, ἄμμου καὶ ὁλοκλήρων βράχων· εἶτα δὲ εἰσέρρευσαν ἐν τῇ πόλει καὶ διανεμηθέντα ἀνὰ τὰς ὁδούς, αὐθωρεὶ περὶ τὰς ἑκατὸν οἰκίας ἐκ θεμελίων ἀνέτρεψαν καὶ βαθύτατα κατέχωσαν ἐν τῇ ἰλύϊ, ἄλλας δὲ εἰς ἐρείπια μετέβαλον καὶ ἀκατοικήτους κατέστησαν καὶ ἄλλας ἀφ' οὗ μέχρι τοῦ στεγάσματος ὑπερεπλήρωσαν ἰλύος καὶ ὑδάτων καὶ πᾶν τὸ προστυχὸν παρέσυραν, ἀπῆλθον ἐγκαταλιπόντα τὴν ἐρήμωσιν. Ἀνεπάφους ἐκ τῶν ὀκτακοσίων οἰκιῶν ἀφῆκαν περὶ τὰς διακοσίας. Σπαρξικάρδιος ἦν ἡ φοβερὰ ἐκείνη ὥρα, καθ' ἣν τὸ δρᾶμα τοῦτο συνέβαινεν. Αἱ δυστυχεῖς μητέρες ἐξήρχοντο αἱ μὲν διὰ τῶν στεγῶν, αἱ δὲ διὰ τῶν παραθύρων ὁλολύζουσαι καὶ ὀδυρόμεναι καὶ τὴν εὐσπλαγχνίαν καὶ τὸ ἔλεος τοῦ πανοικτήρμονος Θεοῦ ἐπικαλούμεναι πρὸς σωτηρίαν τῶν ἑαυτῶν τέκνων καὶ τῶν ἀπουσιαζόντων ἐν τοῖς ἔργοις συζύγων αὐτῶν. Εὐτυχῶς ἡ θεομηνία ἐπῆλθεν ἐν καιρῷ ἡμέρας καὶ ὡς ἐκ τούτου οὐδεμία ψυχὴ ζῶσα ἔπαθέ τι, ἄλλως πολλὰ ἀνθρώπινα θύματα θὰ ἐθρηνοῦμεν· ἀλλ' ἡ ἐπισυμβᾶσα ὑλικὴ ζημία ἀνέρχεται περὶ τὰς πεντήκοντα χιλ. λίρας. . . Ἐπὶ τούτοις κτλ. . . .

Ὁ Σερβίων καὶ Κοζάνης ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΣ

ΤΕΛΕΤΑΙ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Ε'. Σχολείων Γαλατᾶ.—Τῇ παρελθούσῃ παρασκευῇ, 22, τῆς ἐτησίας τελετῆς τῶν λογοδοσιῶν τῶν ἐν Γαλατᾷ σχολείων προέστη ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης, παρόντων τῶν σεβασμ. συνοδικῶν Σισανίου καὶ Λέρου, τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ Ὑπουργείου τῆς παιδείας Σαλὶχ βέη καὶ πλήθους φιλομούσων.—Μαθηταὶ ἐνεγράφησαν κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος 524. μαθήτριαι 526, ἔτι δὲ καὶ 34 ἐν τῷ τμήματι τῆς ραπτικῆς, ὅπερ εὐεργετικὸν ἀποβήσεται. Ἡ ὑλικὴ κατάστασις τῶν σχολείων καλλίστη.

Ϛ'. Ζωγραφείου ἐν Σταυροδρομίῳ. Τῆς τελετῆς αὐτοῦ, γενομένης τῇ κυριακῇ, πρὸ μεσημβρίας, προέστη ὁ παναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης, παρόντων τῶν σεβασμ. συνοδικῶν Κυζίκου, Πελαγονίας, Μαρωνείας, Καστορίας, Στρωμνίτζης καὶ Λέρου, τοῦ ἐξοχ. πρεσβευτοῦ τῆς Ἑλλάδος κ. Ι. Γρυπάρη καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ τῆς παιδείας Ὑπουργείου κ. Γεωργίου Α. Ὀχάννη.—Ἐκ τῶν ἀναγνωσθεισῶν ἐν μέσῳ φιλομούσου πλήθους ἐκθέσεων ἐγνώσθη ὅτι μαθηταὶ ἐνεγράφησαν κατὰ τὸ λῆξαν σχολικὸν ἔτος ἔν τε τῷ Ζωγραφείῳ καὶ τοῖς παραρτήμασιν αὐτοῦ 1246.

Ζ'. Ἀστικῆς σχολῆς Μαρασλῆ. — Προεδρεύοντος τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, παρόντων τῶν σεβασμ. μητροπολιτῶν Χίου, Βάρνης, Καστορίας, Λέρου, Σάρδεων καὶ πρώην Δεβρῶν, ἐν μέσῳ φιλομούσου ὁμηγύρεως, διεξήχθη ἡ τελετὴ τῆς ἀπὸ ἑβδομήκοντα πέντε ἐτῶν ὑφισταμένης πατριαρχικῆς ταύτης τοῦ Φαναρίου σχολῆς, γενομένη τῇ κυριακῇ μετὰ μεσημβρίαν. — Μαθηταὶ ἐνεγράφησαν 202 Ὑπὸ τὴν οἰκονομικὴν ἔποψιν ἡ σχολὴ δεῖται πολλῆς ὑποστηρίξεως.

*

Ἐν πάσαις ταῖς τελεταῖς ἡ Α. Θ. Π. ἐπηυλόγει τὸ ἔργον ἐφόρων καὶ διδασκάλων, ἀπένεμε δὲ κατὰ καθῆκον τὴν κοινὴν εὐγνωμοσύνην πρὸς τὸν φιλόλαον ἡμῶν ἄνακτα, ὅστις καὶ χορηγεῖ κατ' ἔτος ἀπό τινος εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ χοροῦ τῶν ἐν Γαλατᾷ σχολείων λίρας πεντήκοντα, καὶ πᾶσαν παρέχεται ταῖς ἐπιστήμαις καὶ τοῖς γράμμασι προστασίαν.

*

Ἐκ τῶν ἀναγνωσθεισῶν ἐκθέσεων ἐγνώσθη μετ' εὐφροσύνης ὅτι εἰς δύο τῶν παρ' ἡμῖν ἐκπαιδευτηρίων λειτουργοῦσιν ἀθορύβως ἀλλ' εὐεργετικῶς συσσίτια ὑπὲρ τῶν πτωχῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν. Ἔν τε τῷ ἐθνικῷ Ἰωακειμίῳ παρθεναγωγείῳ καὶ ταῖς ἐν Γαλατᾷ σχολαῖς ὁ θεσμὸς τῶν συσσιτίων ἐφαρμόζεται εὐαγγελικώτατα. οὐ μόνον ἐν ἀγνοίᾳ τῆς ἀριστερᾶς ἐπιτελουμένου τοῦ τῆς δεξιᾶς ἔργου, ἀλλὰ καὶ τῶν εὐπορουσῶν μαθητριῶν καὶ εὐπορούντων μαθητῶν συνεισφερόντων κατὰ δύναμιν ὑπὲρ τῶν ἀπόρων συμμαθητῶν. Ἐπαίνων ἄξιοι οἵτε ὑποθάλποντες τὰς πρακτικὰς ταύτας ἐκδηλώσεις τῆς ἁγνῆς φιλανθρωπίας καὶ οἱ διδάσκοντες, τόσον ἐμπράκτως, τὰς στοιχειώδεις τῆς χριστιανικῆς ἠθικῆς ἀρχάς.

ΤΟ ΠΡΩΤΕΙΟΝ ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑΠΑ*

Οἱ θεολόγοι τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας ἐπιμένουσι διϊσχυριζόμενοι ὅτι ὁ Πέτρος καὶ γνῶσιν τοῦ δοθέντος αὐτῷ πρωτείου ἀμέσως ἔλαβε καὶ τούτου χρῆσιν ἐγκαίρως ἐποιήσατο· ἀλλ' ὁ διϊσχυρισμὸς αὐτῶν εἶναι αὐθαίρετος καὶ ἀβάσιμος.

Παρουσιάσθησαν σημαντικώταται περιστάσεις ὅπως ἐπιδειχθῇ τὸ πρεσβεῖον καὶ ἡ ὑπεροχὴ αὐτοῦ καὶ χρῆσις γένηται τοῦ κυριαρχικοῦ δικαιώματος αὐτοῦ, ἀλλ' οὐδεμία πρὸς τοῦτο ἐγένετο ἀπόπειρα. Οὕτω ἐν τῇ ἀποστολικῇ Συνόδῳ τῆς Ἱερουσαλὴμ (Πράξ. κεφ. ιε'.). Οἱ θεολόγοι τοῦ Πάπα ἀποφαίνονται ὅτι ἐν τῇ Συνόδῳ ταύτῃ τὴν προεδρείαν εἶχεν ὁ Πέτρος καὶ ὅτι οὗτος ἔδωκε τὴν ὁριστικὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος ἀπόφασιν, ἀλλὰ τοῦτο διόλου δὲν εἶναι ἀληθές. Ὁ Πέτρος καθὼς καὶ ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας παρίστανται ἐν τῇ Συνόδῳ μᾶλλον ὡς εἰσηγηταί, τὸν τελευταῖον δὲ λόγον ἔχει ὁ Ἰάκωβος, ἢ αὐτὸς τοὐλάχιστον εἶναι ὁ διατυπῶν τὴν γνώμην, ἥτις ἐπὶ τέλους γίνεται παραδεκτή. Ὅτι δὲ πρῶτος λαμβάνει τὸν λόγον

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 394—396

ἐνταῦθα ὁ Πέτρος ὡς καὶ εἰς ἄλλας περιστάσεις, τοῦτο δὲν ἀποδεικνύει ὅτι αὐτὸς εἶχε τὴν προεδρείαν· τοῦτο ἐξηγεῖται κάλλιστα ἐκ τοῦ ζήλου καὶ ἐν γένει ἐκ τοῦ ὁρμητικοῦ χαρακτῆρος, ὃν ὁ ἀπόστολος οὗτος ἐκ φύσεως εἶχεν. Ἀλλὰ καὶ ὡς ἀρχαιότερος εἰς τὸ ἀποστολικὸν ἀξίωμα, πιθανὸν δὲ καὶ ὡς πρεσβύτερος τὴν ἡλικίαν, εἶχεν αὐτοδικαίως, ὡς οἴκοθεν ἐννοεῖται, τὴν προτεραιότητα, χωρὶς ὅμως διὰ τοῦτο νὰ ἔχῃ καὶ τὸν τελευταῖον λόγον.

— Τοιαῦτά τινα παρατηρεῖ ἐν τῷ Ἐξηγητῇ (ἔτ. ε΄ σελ. 298 καὶ 332) καὶ ὁ ἀρχιμανδρίτης Γρηγόριος ὁ Ζιγαβηνός. Οἱ θεολόγοι τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας φρονοῦσι, λέγει, ὅτι ὁ ἐν τῇ Συνόδῳ τῆς Ἱερουσαλὴμ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ὑψῶν καὶ τέρμα εἰς τὰς συζητήσεις διδοὺς εἶναι ὁ ἀπόστολος Πέτρος· καὶ ὅτι τούτου τὴν γνώμην ἀποδέχονται καὶ ἀκολουθοῦσι πάντες· καὶ ὅμως τὰ πράγματα δὲν ἔχουσιν οὕτω. Ὁ τιθεὶς τέρμα εἰς τὰς συζητήσεις τῆς Συνόδου δὲν εἶναι ὁ Πέτρος· διότι μετὰ τὸν Πέτρον ὡμίλησαν ὁ Βαρνάβας καὶ ὁ Παῦλος, ὅπερ σημαίνει ὅτι ὁ Πέτρος δὲν ἀπήγγειλε τὴν τελειωτικὴν ἀπόφασιν. Ταύτην ἐξεφώνησεν ἔπειτα ὁ ἱεράρχης τῆς Ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων Ἰάκωβος ὁ Ἀδελφόθεος, ὁ καὶ τῆς ἀποστολικῆς Συνόδου προεδρεύων, διακηρύξας τελευταῖος καὶ μετὰ κύρους καὶ αὐθεντίας τοὺς λόγους « Διὸ **ἐγὼ κρίνω** μὴ παρενοχλεῖν τοῖς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν κτλ.». Ἄξια δὲ σημειώσεως ἐνταῦθα εἶναι ὅσα ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος γράφει ἑρμηνεύων τὸ σχετικὸν μέρος τῶν Πράξεων τῶν ἀποστόλων (κεφ. ιε΄, 2—28). «Πολλὴ, λέγει ὁ ἅγιος πατὴρ, ἡ ἐπιείκεια τοῦ ἀνδρὸς (τοῦ ἀποστόλου Ἰακώβου) καὶ **τελειωτέρα αὕτη ἡ δημηγορία** (τοῦ Ἰακώβου), **ὅπου καὶ τέλος ἐπιτίθησι τοῖς πράγμασιν.** Οὕτως οὐδεὶς τύφος ἦν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἀλλὰ πολλὴ ἡ εὐταξία... Ἐκεῖνος γὰρ (ὁ Ἰάκωβος) ἦν τὴν ἀρχὴν ἐγκεχειρισμένος .... Ἀπεκρίθη Ἰάκωβος λέγων· Συμεὼν ἐξηγήσατο καθὼς πρῶτον ἐπεσκέψατο ὁ Θεός. Ἐξ ἀρχῆς μὲν ὁ Πέτρος σφοδρότερον διελέγετο, οὗτος δὲ (ὁ Ἰάκωβος)· ἠρεμώτερον. Οὕτως ἀεὶ χρὴ τὸν ἐν μεγάλῃ δυναστείᾳ ποιεῖν ..... Διὸ ἐγὼ, λέγει, κρίνω μὴ παρενοχλεῖν τοῖς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ἐπιστρέφουσι. Τί ἐστιν ἐγὼ κρίνω; Ἀντὶ τοῦ **«μετ' ἐξουσίας λέγω τοῦτο εἶναι».** Καὶ κατὰ τὸν ἱερὸν ἄρα Χρυσόστομον ἐν τῇ ἀποστολικῇ Συνόδῳ τὸ πρωτεῖον καὶ τὸν τελευταῖον λόγον εἶχεν οὐχὶ ὁ Πέτρος, ἀλλ' ὁ Ἀδελφόθεος Ἰάκωβος. Ἀλλ' ἐπὶ τούτοις ἄξια σημειώσεως καὶ πολλῆς σημασίας ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἶναι καὶ τὰ ἀκόλουθα· α΄) ὅτι οἱ χριστιανοὶ τῆς Ἀντιοχείας, ἔνθα ἐγεννήθη τὸ ζήτημα, γράφουσι καὶ ἀποστέλλουσι τὸν Παῦλον καὶ τὸν Βαρνάβαν οὐχὶ πρὸς τὸν Πέτρον, ὡς ἔπρεπεν, ἐὰν οὗτος ἦν ὁ ἀρχηγὸς τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ «πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ πρεσβυτέρους τῆς Ἱερουσαλήμ»· β΄) ὅτι τὴν Σύνοδον οὔτε συνήθροισεν ὁ Πέτρος, οὔτε προήδρευσεν αὐτῆς· διότι αἱ Πράξεις τῶν ἀποστόλων ἱστοροῦσιν ἁπλῶς ὅτι «συνήχθησαν οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἰδεῖν, περὶ τοῦ λόγου» τούτέστι περὶ τοῦ ζητήματος τοῦ ἀναφυέντος ἐν Ἀντιοχείᾳ· γ΄) ὅτι ἐνεργὸν πρόσωπον ἐν τῇ Συνόδῳ δὲν εἶναι ὁ Πέτρος, ἀλλ' ἡ χορεία τῶν ἀποστόλων καὶ πρεσβυτέρων καὶ ἅπασα ἡ ἐν Ἱεροσολύμοις Ἐκκλησία· δ΄) ὅτι τὸ ὄνομα τοῦ Πέτρου οὔτε προτάσσεται τοῦ πρακτικοῦ τῆς Συνόδου, ἀλλ' οὔτε κἂν ἀναφέρεται ἐν αὐτῷ· ε΄) ὅτι οἱ ἀποκρινόμενοι πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἀντιοχείας μετὰ τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος εἶναι «οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ ἀδελφοὶ», καὶ οὐχὶ ὁ Πέτρος· ς΄) ὅτι τὰ πάντα ὡρίσθησαν καὶ ἀπεφασίσθησαν ἐν τῇ Συνόδῳ «ὡς ἔδοξε τῷ ἁγίῳ Πνεύματι **καὶ τοῖς ἀποστόλοις καὶ πρεσβυτέροις σὺν ὅλῃ τῇ Ἐκκλησίᾳ»**, οὐχὶ δὲ ὡς ἔδοξε τῷ Πέτρῳ, τῇ κεφαλῇ ὅθεν τῆς Ἐκκλησίας, τῷ ἀλανθάστῳ τοποτηρητῇ καὶ ἐπιτρόπῳ τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τῆς γῆς· διότι ὁ Πέτρος οὔτε κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας ἦτο, οὔτε τοποτηρητὴς τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τῆς γῆς ἐγένετό ποτε, ἀλλ' ἦτο ἴσος πρὸς πάντας, ἴσην ἔχων τὴν χάριν, ἴσην τὴν ἀποστολικὴν ἐξουσίαν, ἴσην τὴν θεοπνευστίαν, ἴσην τὴν δικαιοδοσίαν πρὸς τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους. Σ. Μ.

Ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ὀρθότητος τῶν ἡμετέρων σκέψεων ὑπερμαχεῖ ἐκτὸς τῶν εἰρημένων καὶ τοῦτο, ὅτι ἐν τῷ ζητήματι ἰδίως περὶ τοῦ ἐγκύρου ἢ μὴ ἐγκύρου τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου ἐν τῇ χριστιανικῇ Ἐκκλησίᾳ, ὅπερ ἐν τῇ ἀποστολικῇ Συνόδῳ συνεζητήθη καὶ ἐλύθη, ἡ στάσις τοῦ ἀποστόλου Πέτρου διετέλεσεν ἀμφίβολος καὶ ἀναποφάσιστος καὶ μετὰ ταῦτα (βλ. Γαλατ. β΄, 11 καὶ ἑξῆς), ὅτε καὶ ἐπέσυρε κατ' αὐτῆς τὴν αὐστηρὰν τοῦ ἀποστόλου Παύλου ἐπιτίμησιν, ἐξ ἧς γίνεται πασίδηλον ὅτι οὔτε ὁ ἀπόστολος Πέτρος εἶχε θέσιν παπικὴν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, οὔτε ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐθεώρει αὐτὸν ὡς Πάπαν τῆς Ἐκκλησίας ἀλάνθαστον ἢ ὡς ἀνωτέραν αὐτοῦ αὐθεντίαν, εἰς ἣν τυφλῶς ὤφειλε νὰ ὑποτάσσηται.

— Περὶ τούτων γράφει καὶ ὁ ἀοίδιμος συγγραφεὺς τῶν Παπιστικῶν Ἐλέγχων Στέφανος ὁ Καραθεοδωρῆς

(ἐν τόμ. 6′ σελ. 50 καὶ ἑξῆς) λέγων· «ὁ μακάριος Παῦλος ἤλεγξε τὴν γνώμην τοῦ μακαρίου Πέτρου ἐπὶ οὐσιωδεστάτου ἄρθρου τοῦ νόμου, οἷα ἦν ἡ περιτομή, καὶ ὑπερίσχυσε, καὶ ὁ θεῖος Πέτρος ἄνευ πεισμονῆς ὑπέκυψε . . Πῶς λοιπὸν οἱ Πάπαι, ἂν ἀληθῶς ὦσι διάδοχοι αὐτοῦ, ἔχουσι τὸ ἀλάνθαστον, τὸ τοποτηρητικὸν εἰς τὴν καθολικὴν Ἐκκλησίαν, καὶ εἴτι ἄλλο μύθευμα παπικόν; . . . Ἀλλ' ἀκούσωμεν αὐτὸν τὸν μέγαν τοῦ Εὐαγγελίου διδάσκαλον «ὅτε δὲ ἦλθε Πέτρος εἰς Ἀντιόχειαν **κατὰ πρόσωπον αὐτῷ ἀντέστην, ὅτι κατεγνωσμένος ἦν**. Πρὸ τοῦ γὰρ ἐλθεῖν τινας ἀπὸ Ἰακώβου, μετὰ τῶν ἐθνῶν συνήσθιεν· ὅτε δὲ ἦλθον, ὑπέστελλε καὶ ἀφώριζεν ἑαυτόν, φοβούμενος τοὺς ἐκ περιτομῆς· καὶ συνυπεκρίθησαν αὐτῷ καὶ οἱ λοιποὶ Ἰουδαῖοι, ὥστε καὶ Βαρνάβας συνυπήχθη αὐτῶν τῇ ὑποκρίσει. Ἀλλ' ὅτε εἶδον ὅτι οὐκ ὀρθοποδοῦσι πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ Εὐαγγελίου, εἶπον τῷ Πέτρῳ ἔμπροσθεν πάντων· Εἰ σὺ Ἰουδαῖος ὑπάρχων ἐθνικῶς ζῇς καὶ οὐκ ἰουδαϊκῶς, τί τὰ ἔθνη ἀναγκάζεις ἰουδαΐζειν;» Ποῦ ἐνταῦθα ἀναφαίνεται τὸ **ἀναμάρτητον τὸ παπικόν;** Ποῦ ἐνταῦθα ἀναφαίνεται ἡ πνευματικὴ ὑπεροχὴ εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ μακαρίου Πέτρου; Ἅπαντα κίβδηλα ἐξελέγχονται εἰς τὴν λυδίαν πέτραν τῆς θείας Γραφῆς, ἅπαντα πλάσματα ὑστερογενῆ, τέκνα τῆς παχυλῆς βαρβαρότητος καὶ τῆς δολίου ἀγερωχίας».

Ἐάν, ὡς λέγουσιν οἱ λατῖνοι θεολόγοι, ὁ Πέτρος ἦν ἡ ὁρατὴ κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας καὶ ὁ ἀλάνθαστος ἐπὶ γῆς ἀντιπρόσωπος τοῦ Χριστοῦ, ὁ κανὼν καὶ ἡ στάθμη τῆς πνευματικῆς καὶ πρακτικῆς ζωῆς τῶν πιστῶν καὶ οὐδεὶς περὶ τούτου ἀμφέβαλλε, τότε παράδοξος ἀποβαίνει καὶ ἡ γένεσις τοῦ σχίσματος, περὶ οὗ ὁ ἀπόστολος Παῦλος ὁμιλεῖ ἐν τῇ Α′ πρὸς Κορινθίους ἐπιστολῇ (κεφ. α′, 10—12). Ἡ διαίρεσις τῶν πιστῶν εἰς ὀπαδοὺς τοῦ Ἀπολλώ, τοῦ Παύλου, τοῦ Κηφᾶ καὶ τοῦ Χριστοῦ παρίσταται τῇ ἀληθείᾳ ὡς φαινόμενον ἀσυμβίβαστον πρὸς τὴν ἰδέαν τοῦ πρωτείου τοῦ Πέτρου Καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει δὲ ὅτι ἡ ἐμφάνισις τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος σχίσματος παρὰ τοῖς πολλοῖς οὕτως ἢ ἄλλως δύναται νὰ δικαιολογηθῇ, πάντῃ ὅμως ἀνεξήγητος παραμένει ἡ πρὸς τὸ σχίσμα τοῦτο στάσις τοῦ ἀποστόλου Παύλου διὰ τὸν ἁπλούστατον λόγον ὅτι οὐδαμῶς δύναται οὗτος νὰ ὑποτεθῇ πλανώμενος ὡς οἱ ἄλλοι ἢ ὡς ἀγνοῶν τὰ περὶ τοῦ πρωτείου τοῦ Πέτρου ὡς ἡγεμόνος τῆς Ἐκκλησίας ἀπολύτου καὶ ἀλανθάστου. Ἡ γλῶσσα τοῦ ἀποστόλου Παύλου κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην ἔδει ἵνα ᾖ πολὺ διάφορος. Ὁ Παῦλος ὤφειλε νὰ κατακεραυνώσῃ τοὺς λέγοντας «Ἐγὼ εἰμὶ Παύλου, ἐγὼ Ἀπολλώ, ἐγὼ Κηφᾶ, ἐγὼ δὲ Χριστοῦ», δεικνύων αὐτοῖς ὅτι ἀσυγχώρητος τυγχάνει ἡ τοιαύτη μεταξὺ τῶν πιστῶν διαφωνία, ὑπάρχοντος ἀντιπροσώπου τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ ἀποστόλου Πέτρου, ᾧ δέδοται παρὰ τοῦ Κυρίου τὸ κυριαρχικῶς καὶ ἀλανθάστως ἀποφαίνεσθαι περὶ πάντων τῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀναφυομένων θεωρητικῶν καὶ πρακτικῶν ζητημάτων· ὅτι ἑπομένως πάντες ὤφειλον νὰ ὦσι τοῦ Κηφᾶ· διότι ὁ Πέτρος ἦν τὸ στόμα τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ. Καὶ ὅμως ὁ Παῦλος, ἀντὶ τοιαύτην γλῶσσαν νὰ μεταχειρισθῇ κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην, τοὐναντίον αὐτὸς μέμφεται καὶ ὀνειδίζει καὶ τοὺς ὀπαδοὺς τοῦ «Κηφᾶ», ὅσον καὶ τοὺς ὀπαδοὺς αὐτοῦ καὶ τοῦ Ἀπολλώ. Ἐὰν ὁ Πέτρος κατεῖχεν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τὴν θέσιν, εἰς ἣν ἀναβιβάζουσιν αὐτὸν οἱ φιλίως τῷ Παπισμῷ διακείμενοι, ἡ γλῶσσα τοῦ ἀποστόλου Παύλου θὰ ἦτο πολύ, ὡς εἴρηται, διάφορος οὐδὲ θὰ ἐτόλμα οὗτος, ὡς ὀρθῶς παρατηρεῖ καὶ ὁ Γεττέ ἐν τῇ πραγματείᾳ αὐτοῦ «Ἡ σχισματικὴ Παπωσύνη», νὰ ὀνειδίσῃ τόσον σφοδρῶς καὶ ἀποτόμως τοὺς ἀνήκοντας εἰς τὴν μερίδα τοῦ Πέτρου, τοὺς λέγοντας «ἐγὼ δὲ Κηφᾶ».

Ἄλλο. Ἐξ ὧν γράφει πρὸς Γαλάτας ὁ μακάριος ἀπόστολος Παῦλος λέγων· «Ἰδόντες ὅτι πεπίστευμαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἀκροβυστίας, καθὼς ὁ Πέτρος τῆς περιτομῆς· ὁ γὰρ ἐνεργήσας ἐν τῷ Πέτρῳ εἰς ἀποστολὴν τῆς περιτομῆς, ἐνήργησε καὶ ἐμοὶ εἰς τὰ ἔθνη» (Γαλ. κεφ. β′, 7. 8.) γίνεται φανερὸν ὅτι τὴν ἀποστολήν, ἑπομένως καὶ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ἀποστόλου Πέτρου, ὁ τῶν ἐθνῶν διδάσκαλος θωρεῖ περιοριζομένην ἐν τῇ περιτομῇ, ὅ ἐστι μεταξὺ τῶν Ἰουδαίων, ὡς τὴν ἑαυτοῦ εἰς τὴν ἀκροβυστίαν ἤτοι εἰς τὰ ἔθνη. Καὶ ἐκ τούτου ἄρα ἀσφαλῶς συνάγεται ὅτι ὁ Παῦλος καὶ σὺν αὐτῷ ἅπασα ἡ ἀποστολικὴ Ἐκκλησία ῥυδεμίαν ἰδέαν εἶχον περὶ τοποτηρητίας τοῦ Πέτρου γενικῆς καὶ ἀπεριορίστου ἐπὶ πάσης τῆς Ἐκκλησίας· ἀλλ' οὔτε αὐτὸς ὁ Πέτρος, ὅστις δὲν ἠγνόει βεβαίως ὅσα καὶ ἐκήρυττε καὶ ἔγραφεν ὁ Παῦλος, εἶχε τοιαύτην ἰδέαν. Καὶ ἐκ τούτου ἄρα φανερὸν καὶ ἀναντίρρητον γίνεται ὅτι ἡ ρωμαϊκὴ Ἐκκλησία ἀδικεῖ τὸν χριστιανισμὸν ἀπονέμουσα τῷ Πέτρῳ πρωτεῖον ἐν τῇ χριστιανικῇ Ἐκκλησίᾳ ὅλως ἀνύπαρκτον καὶ πρὸς τὰς ἁγίας Γραφὰς πάντῃ ἀσυμβίβαστον. Σ. Μ.

(ἀκολουθεῖ)

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

948

Г. Ш. 726892